

Sygn. akt VIII Pz 22/19

POSTANOWIENIE

Dnia 1 kwietnia 2019 r.

Sąd Okręgowy w G. VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Patrycja Bogacińska-Piątek (spr.)

Sędziowie: SSO Małgorzata Andrzejewska

SSR del. Anna Capik-Pater

po rozpoznaniu sprawy w dniu 1 kwietnia 2019 r. w G.

na posiedzeniu niejawnym

w sprawie J. N.

przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w G.

o przywrócenie do pracy i wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy

na skutek zażalenia powoda J. N.

od postanowienia Sądu Rejonowego w G.

z dnia 11 grudnia 2018 r **sygn. akt** VI P 112/18

p o s t a n a w i a:

uchylić zaskarżone postanowienie Sądu Rejonowego w G. z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie o sygn. akt VI P 112/18;

(-) SSR del. Anna Capik-Pater	(-) SSO Patrycja Bogacińska Piątek	(-) SSO Małgorzata Andrzejewska
Sędzia	Przewodnicząca	Sędzia

UZASADNIENIE

Pozwem z 13 lutego 2018 r. powód J. N. domagał się od pozwanej (...) Sp. z o.o. w G. przywrócenia do pracy na poprzednich warunkach i zasądzenia na jego rzecz od pozwanej wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy.

W odpowiedzi na pozew pozwana domagała się oddalenia powództwa w całości.

Zaskarżonym postanowieniem z 11 grudnia 2018 r. Sąd Rejonowy w G. zawiesił ww. postępowanie (sygn. akt (...)) na podstawie art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c., a to z uwagi na toczące się przed tym Sądem postępowanie o sygn. (...) z powództwa J. N. przeciwko (...) Sp. z o.o. w G. o uchylenie się od skutków prawnych zawarcia porozumienia o zmianie warunków pracy i płacy oraz przywrócenie do pracy na poprzednich warunkach pracy i płacy.

Powyższe postanowienie zaskarżył w całości pełnomocnik powoda zarzucając mu naruszenie art. 177 § 1 k.p.c. poprzez niezasadne zawieszenie postępowania, albowiem niniejsze postępowanie nie jest zależne od wyniku innego toczącego się postępowania w sprawie o sygn. (...), co powoduje, że sąd pracy w ramach samodzielności jurysdykcyjnej uprawniony jest w niniejszej sprawie do prowadzenia postępowania i czynienia własnych ustaleń faktycznych co do braku zasadności przyczyn wypowiedzenia umowy o pracę wskazanych w wypowiedzeniu definitywnym. W oparciu o tak skonstruowane zarzuty, wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia w całości i zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu swojego stanowiska skarżący podał, że w okolicznościach niniejszej sprawy nie zachodziła taka zależność, aby można uznać sprawę zawisłą pod sygn. (...) za prejudykat, co powoduje, że zaskarżone orzeczenie należy uchylić. Podniósł, że nie każda zależność różnych spraw sądowych uzasadnia zawieszenie jednego z tych postępowań, zaś zawieszenie dokonywane z urzędu ale mające charakter fakultatywny, powinno być uzasadnione względami celowości, które w ocenie powoda, w niniejszej sprawie nie występują.

W odpowiedzi na zażalenie pełnomocnik pozwanej wniósł o jego oddalenie oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym według norm przepisanych. W uzasadnieniu wskazał, że w Sądzie I instancji toczy się postępowanie z powództwa J. N. przeciwko pozwanej ((...)), którego przedmiotem – zgodnie z żądaniem powoda – jest „zatwierdzenie uchylenia się od skutków prawnych Porozumienia o zmianie warunków pracy i płacy zawartego między stronami 19 września 2017 r.” oraz alternatywnie „ustalenie, że pomiędzy stronami istnieje stosunek pracy, na podstawie którego powód świadczy na rzecz pozwanej pracę na stanowisku lidera grupy i za to przysługuje mu wynagrodzenie w dotychczasowej wysokości, jak przed wejściem w życie Porozumienia o zmianie warunków pracy i płacy zawartego między stronami 19 września 2017 r.”. Pełnomocnik pozwanej dodał, że orzeczenie rozstrzygające ww. sprawę będzie miało taki skutek, że zostanie ustalone:

- 1) jakie stanowisko pracy zajmował powód w okresie od 1 października 2017 r. aż do dnia rozwiązania umowy o pracę oraz
- 2) jakie było jego wynagrodzenie.

W ocenie pozwanej zagadnienia takie jak zajmowane stanowisko pracy oraz wynagrodzenie za pracę w sprawie z odwołania od wypowiedzenia umowy o pracę stanowią podstawowe elementy stanu faktycznego, których ustalenie jest niezbędne dla wydania prawidłowego rozstrzygnięcia. W razie uwzględnia powództwa w niniejszej sprawie przed zakończeniem sprawy o sygn. (...) nie będzie jasne na jakie stanowisko pracy powód miałby zostać przywrócony (pracownik produkcyjny albo lider grupy), jaka byłaby wysokość wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy, albo ile miałoby wynieść odszkodowanie, o którym mowa w art. 45 k.p.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Zażalenie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. sąd może zawiesić postępowanie z urzędu jeżeli rozstrzygnięcie sprawy zależy od wyniku innego toczącego się postępowania cywilnego.

Przepis ten daje sądowi możliwość fakultatywnego zawieszenia postępowania w sytuacji, gdy wynik innej, toczącej się już sprawy cywilnej, ma zasadnicze znaczenie dla rozstrzygnięcia rozpatrywanej sprawy (postanowienie Sądu Apelacyjnego w K. II APz 11/06, 10 kwietnia 2006 r. LEX nr 217091 a także wyrok SN z 2009-04-08 V CSK 429/08 orz. SN z 9 lipca 1962 r., I C 82/62, OSP 1963, Nr 11, poz. 279 z glosą E. Wengerka; W. Siedlecki, Przegląd orzecznictwa, PiP 1964, Nr 8-9, s. 318; E. Wengerek, Przegląd orzecznictwa, NP 1964, Nr 9, s. 858). Jedyne w sytuacji, gdy sąd orzekający jest w stanie sam ustalić wszystkie istotne okoliczności sprawy, niezasadne jest zawieszanie postępowania w oparciu o powołany wyżej przepis.

Sąd Najwyższy wskazał nadto, że przesłankę zawieszenia postępowania na podstawie art. 177 § 1 k.p.c. stanowi nie względ na zasadę ekonomii procesowej czy też podobieństwo okoliczności faktycznych oraz podstawy prawnej dwóch

spraw, ale zależność rozstrzygnięcia sprawy zawisłej od wyniku innego sporu, przez co rozumieć należy sytuację, gdy wynik innego sporu stanowi praeiudicium dla danego sporu (por. orz. SN z 9 lipca 1962 r., I C 82/62, OSP 1963, Nr 11, poz. 279 z glosą E. Wengerka; W. Siedlecki, Przegląd orzecznictwa, PiP 1964, Nr 8-9, s. 318; E. Wengerek, Przegląd orzecznictwa, NP 1964, Nr 9, s. 858). Wobec tego, zawieszenie postępowania na tej podstawie może nastąpić, gdy nie jest możliwym rozstrzygnięcie sprawy w toczącym się postępowaniu cywilnym bez wcześniejszego rozstrzygnięcia kwestii prejudycjalnych. Taka sytuacja nie występuje jednak w rozpatrywanej sprawie.

Zauważyć należy, że powództwo o uchylenie się od skutków prawnych zawarcia porozumienia o zmianie warunków pracy i płacy oraz przywrócenia do pracy na poprzednich warunkach pracy i płacy – jeśli dotyczy tych samych podmiotów – pozostaje w pewnym związku z powództwem o przywrócenie do pracy z powodu nieuzasadnionego wypowiedzenia umowy o pracę. Niemniej jednak nie sposób twierdzić, iż wynik sprawy dotyczącej uchylenie się od skutków prawnych zawarcia porozumienia o zmianie warunków pracy i płacy stanowi prejudykat w sprawie o przywrócenie do pracy z powodu wypowiedzenia umowy o pracę.

Wbrew twierdzeniu Sądu I instancji możliwe jest wydanie rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie tj. co do ewentualnego przywrócenia do pracy w związku z wypowiedzeniem umowy o pracę i wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy, bez uprzedniego zakończenia postępowania wszczętego pozwem o uchylenie się od skutków prawnych zawarcia porozumienia o zmianie warunków pracy i płacy oraz przywrócenia do pracy na poprzednich warunkach pracy i płacy. Bezwzględnie bowiem Sąd orzekający (choć sprawy pozostają ze sobą w związku z uwagi na analizę zbliżonego stanu faktycznego), jest w stanie sam ustalić wszystkie istotne okoliczności sprawy, a zwłaszcza przesądzić czy wypowiedzenie umowy o pracę złożone powodowi naruszało przepisy o wypowiedaniu umów o pracę w tym trybie oraz wyjaśnić czy powód winien zostać przywrócony do pracy i czy należy mu się wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy. Nieistotne jest przy tym, iż określone elementy stanu faktycznego w przedmiotowej sprawie będą podlegały również ocenie w innym postępowaniu. Jak wyżej bowiem podniesiono wynik jednej ze spraw opartej nawet na takim samym stanie faktycznym, toczącej się równocześnie w danym sądzie, nie stanowi bowiem prejudycjalności dla pozostałych spraw. Ponadto z całą stanowczością podnieść należy, iż zawieszenie postępowania nie może stanowić instrumentu dla uzyskania dowodów dla potrzeb innej sprawy.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy, zgodnie z art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. orzekł, jak na wstępie.

Zgodnie z art. 108 § 1 k.p.c. sąd rozstrzyga o kosztach w każdym orzeczeniu kończącym sprawę w instancji.

W świetle powyższego, rozstrzygnięcie o kosztach następuje dopiero w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji. Za niedopuszczalne uważa się więc orzekanie o kosztach procesu wcześniej, ponieważ rozstrzygnięcie o kosztach ma charakter akcesoryjny w stosunku do głównego przedmiotu postępowania (por. postanowienie Sądu Apelacyjnego we W. z 2012-05-10, I ACz 708/12, LEX nr 1171393, postanowienie SN z 2012-04-04, I CZ 32/12 LEX nr 1170212).

Pojęcie postanowienia kończącego postępowanie w sprawie, obejmuje tylko orzeczenia kończące postępowanie jako całość poddaną pod osąd. Postanowieniami takimi nie są orzeczenia mające za przedmiot kwestie wpadkowe, tj. kończące postępowania pomocnicze lub zamykające fragment bądź pewną fazę postępowania (postanowienie Sądu Apelacyjnego we W.z 2012-04-19, I ACz 482/12, LEX nr 1171326).

Przez orzeczenie kończące postępowanie w sprawie w danej instancji należy rozumieć więc wyrok (postanowienie co do istoty sprawy w postępowaniu nieprocesowym) albo takie orzeczenia, które trwale zamykają drogę do wydania wyroku. Przyjmuje się także, że chodzi tutaj o orzeczenie całkowicie kończące sprawę w danej instancji, a zatem o wyrok końcowy lub postanowienie o umorzeniu postępowania w całości lub odrzuceniu pozwu w całości, ponieważ dopiero takie orzeczenie pozwala na prawidłowe ustalenie wyniku sprawy, który z kolei w myśl art. 98 § 1 k.p.c. stanowi - co do zasady - podstawę rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów procesu (por. postanowienie SN z 2012-04-12, II CZ 207/11, LEX nr 1228679). Brak zatem podstaw do orzekania o kosztach procesu na wcześniejszym etapie w orzeczeniach kończących sprawę w określonej jedynie części.

Na gruncie rozpoznawanej sprawy Sąd Okręgowy, orzekając co do prawidłowości rozstrzygnięcia Sądu I instancji w zakresie zawieszenia postępowania, nie wydał orzeczenia, które trwale zamykałoby drogę do wydania wyroku, lecz rozstrzygnął jedynie kwestię wpadkową. Wobec powyższego, pomimo wniosku strony powodowej w tym zakresie, brak było podstaw do orzekania przez Sąd Okręgowy o kosztach związanych z wniesieniem zażalenia.

(-) SSR del. Anna Capik-Pater	(-) SSO Patrycja Bogacińska Piątek	(-) SSO Małgorzata Andrzejewska
Sędzia	Przewodnicząca	Sędzia